

MENIGHETSBLAD

FOR ORKDAL PRESTEGJELD

«Når dere søker meg av hele eders hjerte, vil jeg la meg finne av eder».

Nr. 3

Mars 1956

6. årg.

PÅSKE

Som julens navn går tilbake til det gammelnordiske hedenskap, har påsken sin rot i Israels gamle religion. Men som kristentroen har gitt julen en helt ny og levende kjerne, er den kristne påske noe helt annet og mere enn den jødiske.

For jødene er påsken vesentlig en minnefest, en fest til minne om den for Israelfolkets grunnleggende frelseskjennsgjerning, utfrielsen av Egypt, et minne som også gav håp om at Gud en gang, når tiden er inne vil frelse folket fra undertrykkelse og fornedrelse og gjøre det åpenbart for all verden at Israel er Guds utvalgte folk, i og ved hvem alle jordens slekter skal velsignes som forjettelsen til Abraham lød.

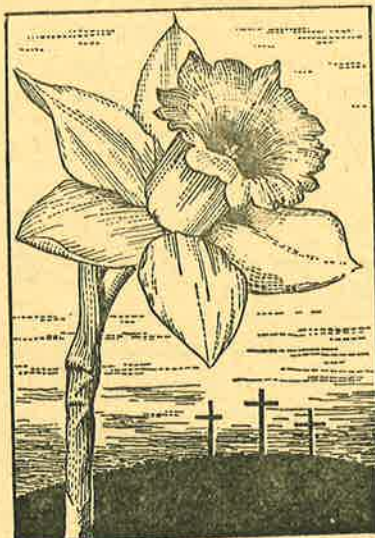
Vi derimot vet i vår kristne tro at løftet og håpet er gått i oppfyllelse ved Jesus Kristus. Vi feirer påske ikke bare som en minnefest eller hestemt av et fremtidshåp. Vår påskefeirings kjerne er det aktuelle: Kristus har gitt sitt liv for at skal leve. Vel heter det tilsynelatende så krasst i påskedagens gamle epistel: Vårt påskelam er slaktet, Kristus! Men om vi enn kjenner dette som vår kristentros grunnvoll, at Jesus gav sitt liv til soning for vår synd, så er dog dette bare den ene side av påskens budskap. Som det heter i det apostoliske vitnesbyrd: Han blev gitt hen for våre overtredelser og oppreist til vår rettferdiggjørelse. Gjennom død

til liv. Som han også selv sa det: Uten at hvetekornet faller i jorden og dør, kan det ikke bære frukt. Men når det faller i jorden og dør, da vokser det opp og bærer frukt.

Denne underfulle livets lov blev i den for kristendommen grunnleggende påske virkeliggjort av ham som er livets Herre på en helt enestående måte. Han som ble «slaktet som vårt påskelam», møter vi i vår tro og vår bønn som vår levende og gjenoppstandne Herre. Hvor og når et menneskehjerte åpner seg for Ham, skjer underet påny: fra død til liv.

Måtte også denne påsken vi nu feirer, få denne aktualitet for riktig mange iblant oss!

Mot den gode vil jeg være god; mot den ikke-gode vil jeg også være god for å prøve å gjøre ham god.

Korset er sentrum.

Av biskop Johannes Smemo.

I eldre tider tenkte man seg gjerne Golgata som jordens midtpunkt i bokstavelig geografisk forstand. Det var ikke bare en from, men også en dypsindig tanke. Korset er frelsens midtpunkt, og dermed alle sjelers og hele verdens sentrum.

På korset møtes verdens synd og Guds hellige kjærlighet i sitt brennpunkt.

Her ser du i et samlet syn hvordan vi er, hvor grenseløs vår synd er. Han var Guds evige Sønn og det fullkomne menneske i én person. Det er jordens høyeste heder å ha vært gjestet av Ham. Han var den som all verden skulle ha knelt for og favnet med åpne armer. — Og hva skjedde? Armene som favnet Ham, var korsets armer. Vi onde tålte ikke denne ene gode. Korset ble vår synds sentrum.

Men Gud gjorde dette kors til sin kjærlighets brennpunkt. For det som Jesus her led, var ikke uavvendelig menneskeverk som krysset og ødela Guds planer. Men det var villet av Gud som vei til verdens frelse. Det var den alt oppofrende og alt overvinnende kjærlighet som gav seg selv på Golgata.

Kjærligheten strålte fra Kristus hele veien — som varmen stråler fra solen. Men på korset samler den seg i en ild og en hete som fortærer all synd og skaper mulighet

for liv for alt som menneske heter. «Her ser jeg i en avgrunn ned av idel Guds barmhjertighet». Her er nådens og frelsens velsignede sentrum.

Men dermed blir Golgata brennpunktet for deg og meg personlig. Vår holdning til korset avgjør hvem vi er, og hva det skal bli til med oss.

For noen er Jesu kors bare en mørk gåte og en forargelse. Men sentrum er det også i deres skjebne. En dag må også de møte for den Korsfestedes ansikt og svare for den synd de var med og la på Hans skuldrer, og for den frelse de avsko.

Men de som modig snur ansiktet til korset og der erkjenner sin egen del av skylden som er hopet opp her, de skal få møte den samme utrolige nåden som røveren ved Jesu side. Et eneste sukk av selv-erkjennelse og av bønn skal åpne døren inn til paradiset.

Herre Jesus Kristus! Gjør korset til *mitt* livs og *min* frelses sentrum! Amen.

De korsfestet ham.

En familiefar som åpent fornektet kristendommens sannheter, så en dag sin tiårs sønn ivrig sysselsatt med å lese det Nye Testamente.

«Hva er det for en bok du leser? spurte faren.

Gutten så opp. Han var så opp-tatt av lesningen at han ikke opp-fattet hva faren sa. Med tårer i øynene sa han:

«Far, de korsfestet ham».

Mannen sto som slått. Ordene traff hans hjerte.

Det ble en selvransaking og ettertanke som til sist brakte ham til å søke frelse.

Det ligger så nær til for vår natur først å ville helbrede seg selv og så gå til legen. Men det er å snu opp ned på saliggjørelsens orden.

Gossner.

Årets konfirmanter i Orkland

vil bli presentert for menigheten under gudstjenesten i Orkland kirke, søndag 8. april. Det er et nytt tiltak som her blir gjort og det er å ønske at riktig mange fant veien til kirken den dag. Særlig innbydes de unges foreldre og faddere. Under gudstjenesten vil der bli anledning til å yde et offer til innkjøp av nytestamenter til de vordende konfirmanter.

Konfirmasjonen er i høyeste grad en menighetssak. Selvsagt er det jo så at det i første rekke angår konfirmanter selv og konfirmanterens familie. Men det betyr ikke at ikke menigheten som sådan skal eller bør kjenne seg engasjert. Tvertimot. Den flokken som på konfirmasjonsdagen skal tre fram for Herrens åsyn for å bli bekreftet i sin dåps-pakt, er menighetens egne barn som skal bli voksne og aktive menighetslemmer og fylle en plass i Guds rike. Hver enkelt av dem er kalt til å ha hjemme i Guds rike på jord med alt det som dette innebærer av gaver og oppgaver, rettigheter og ansvar, muligheter og forpliktelser. Derfor gleder menigheten seg over enhver rett konfir-mant og ønsker ham eller henne hjertelig velkommen i de voksnes rekke. Men er det slik, da har også menigheten ansvar overfor de unge. La oss ta konsekvensen av dette og prøve å hjelpe dem så godt vi kan! La dem få følelsen av at vi forstår dem og er glade i dem! De trenger oss og vi trenger dem. Og det største vi kan gjøre for dem, er å bære dem frem for nådens trone i bønn. Det vil vi derfor også gjøre søndag 8. april.

Den stolte har ingen Gud; den misunnelige har ingen neste; den sinte har ikke engang seg selv.

(Hall).

Begravelsesskikker og ukultur.

Av biskop dr. Berggrav.

Blant de mange tanker som har påvirket gravskikkene, var en tid også den at den skulle skjule døden, overdøve sorgen og smykke ødeleggelsen, og til dette ta til hjelp alt som kunne bidra til at livet «seiret» over dødens gru. Derfor blomstene, som snart ble så mange at det gikk langt utover deres første bestemmelse: å dekke kisten. Det er gått så vidt at urimeligheten nå kaller på atskillig ettertanke, skriver biskop Berggrav i en artikkel i Kirkens Årbok. I noen tilfelle ser en derfor at avdøde har «frabedt seg kranser», i andre tilfelle forsøker familien å få de vennlige blomstersendere til isteden å kjøpe et blomsterkort som blir solgt til inntekt for f.eks. kirkegårdens utsmykking. Men ingen riktig avløser av blomsterveldet er hittil funnet.

Blomstermengden kan dessuten lett bli en målestokk for hvor «populær» avdøde var. Dermed er unektelig noe av u-kultur bragt inn.

Kransene skal festes på kisten før høytideligheten begynner, — enten i hjemmet eller i kapellet. Dette var for 50 år siden en selvfølge. Men så begynte folk å ta unna noen spesielle kranser som skulle «legges på» under selve høytideligheten.

Denne kranspålegging har akkurat nå nådd toppen, det vil si: den har nådd overdrivelsen og dermed u-kulturen.

Først artet det seg noenlunde rimelig: en avdød som hadde gjort en innsats i en organisasjon, en forening eller i samfunnet, ble «hedret» ved at en krans ble lagt på båren med noen få ord fra en som representerte organisasjonen. Men det øket, det ble flere og flere, til slutt ble dette følt som en ære som burde bli alle til del. «Var det ingen kranspålegging» kunne

MENIGHETSBLAD I lenestolen FOR ORKDAL PRESTEGJELD

Utgitt av Orkland sokneråd.

Utk. hver måned unntatt juli og august. Sendes gjennom posten til alle hjem i prestegjeldet, og til alle utenbygdsboende som vil ha bladet.

Kontingent kr. 4.- pr. år.

Redaktør: Res. kap. Leergaard

Kasserer: lærer Nils Ofstad.

For Orkanger:

Anton Hoff og Nik. Konstad.

For Orkdal:

Frk. Ingeborg Krogstad.

For Orkland:

lærer Nils Ofstad.

Menighetsbladets trykkeri:

SVORKMO PRENTEVERK.

man spørre etter en begravelse. Det ble skikk at kranser skulle legges på også fra de nærmeste, til og med fra gjenlevende hustru eller mann, fra svogre og svigerinner, fra barn. (Dette ville tidligere blitt betraktet som en utstilling av altfor private følelser).

Hvis det ikke var noen i familien som kjente seg tilstrekkelig modig til å stå fram og tale, ble det skikk at presten skulle legge på kranser fra familien. Det hadde før vært vanlig at presten i sin gravtale brakte en «siste hilsen og takk» fra de etterlatte. Nå måtte han la dette være og etter sin egen tale igjen opptre, denne gang som kranspålegger.

Alt dette er u-kultur som i dag truer norsk gravferdstradisjon med utglidning i noe kunstlet, noe tilstelt og overdrevent.

Det naturlige er at pålegging av kranser er en del av forberedelsene og skal være unnagjort før høytideligheten. Vil folk ikke gjøre dette før samlingen, så måtte iallfall kranspåleggingen — med dens «taler» — gjøres ferdig før salmen og prestens gravtale.

I lenestolen eller i kirken?

Jeg betrakter det som svikt av meg å høre gudstjenesten i radio søndag formiddag. Jeg gjør det derfor ikke uten helt spesiell grunn. Hvorfor? Er ikke radiogudstjenesten god nok?

Radiogudstjenesten er utmerket. Det er en fryd å tenke på at så mange nåes med Guds ord på denne måten, — ifølge Gallup-undersøkelser hører henimot en million mennesker regelmessig denne gudstjenesten. Riktig-noe å takke Gud for er det, ikke minst med tanke på de mange syke, ensomme, gamle, og andre som er naturlig forhindret fra kirkegang.

Men min plass er i Guds hus søndag formiddag. Denne plassen må ikke stå tom.

— Ja men spiller det da egentlig noen særlig rolle, sier du, om min eller din bitte lille person er borte?

Det spiller den rolle at dersom alle tenker slik, vil våre kirker stå fullstendig tomme hver søndag, til spott og skam og skade for Guds rike. Det skulle bli nydelig «reklame» for kirken!

Men dertil kommer, og det avgjør i hvertfall saken, radiogudstjenesten er virkelig ikke tilstrekkelig for meg. Den er som sagt god nok i seg selv, som «erstatning» når man ikke har noe annet. Men den kan aldri settes regelmessig i stedet for samlingen i Guds hus, hva den jo heller aldri er ment til.

Den kan ikke bli fullgod erstatning fordi den bærer på vesentlige svakheter.

Den kan for det første ikke formidle sakramentene, — av gode, innlysende grunner. Den kan for det annet bare i uegentlig mening formidle de helliges samfunn, fordi dette samfunnet ikke kan realiseres reelt uten gjennom personlig samvær. Den kan for det tredje ikke formidle noen reell form for menighetstjeneste. I min lenestol tar jeg

ikke del i denne tjenesten. Jeg befinner meg da i trygg avstand fra alle anmodninger om tjeneste og ansvar og — kollekt.

La oss takke Gud for radiogudstjenesten — og så gå i kirke, takk-nemlig for at vi får anledning til det.

hg.

Gjør religionen sinnsyk?

«På grunnlag av mine erfaringer som lege», skriver den kjente professor Oppenheim, «regner jeg mangel på tro som en av de mest beklagelige omstendigheter hos et menneske. Det ser ut for meg som om religionen er en særlig betydningsfull faktor i kampen mot de krefter som retter fiendtlige angrep mot nervesystemet. En sterk og fast tro verner mot de fleste av de sinnrørsler og nervepåkjenninger som livets omskiftelser fører med seg for dem som mangler dette støttepunkt».

Lenins bekjennelse.

Da Lenin grunnla bolsjevismen, var det hans mening at all religiøs tro skulle utryddes så folket kunne bli et helt igjennom fritt folk. Men ifølge en ungarsk prest, forandret han senere sin oppfatning på dette punkt. Presten som traff sammen med Lenin under en av hans sykdomsperioder, hørte disse ord fra hans munn: Jeg har tatt feil. Jeg mente at folket skulle befries, men det førte dessverre forferdelige massakrer med seg. Jeg har mærritt iblant og synes jeg drukner i et hav av blod av utallige ofre. For å redde Russland behøvde vi ti menn lik Franz av Assisi. Men nå er det for sent.

En vandring på tusen mil begynner med et enkelt skritt.

PREIKELISTEN

Skjærtorsdag - 29. mars.

Orkdal kirke: Olsen. Nattverd.
Orkland kirke: Leergaard. Nattverd.

Løngfredag - 30. mars:

Orkdal kirke: Leergaard.
Orkanger kirke: Olsen. Nattverd.

1. påskedag - 1. april.

Orkdal kirke: Leergaard. Oftring til Menighetsfakultetet.
Orkland kirke: Olsen. Oftring til Indremisjonen.

2. påskedag - 2. april.

Orkdal kirke: Olsen
Orkanger kirke: Leergaard. Oftring til Indremisjonen.

1. s. e. påske - 8. april.

Orkdal kapell: Olsen.
Orkland kirke: Leergaard. Årets konfirmanter presenteres for menigheten. Oftring til n.t. for konfirmantene.

2. s. e. påske - 15. april.

Støylen skole kl. 11: Leergaard.
Orkanger kirke: Olsen.

Hvordan vil du dø?

Slik som et menneske vil dø, bør det også leve. Du vil ikke gjerne dø som en gudløs. Vil du dø som en kristen, må du også leve som en kristen og som om hver dag var den siste. Tjeneren må alltid være rede når hans herre kaller ham.

«Salig er den tjener som hans herre finner våken når han kommer».

«Jeg tar det same som far».

Før noen år siden hendte det at en liten gut i Oslo fulgte etter sin far da han som sedvanlig om kveldene skulle ut på en restaurant. Mannen hadde ikke før satt seg ved et lite bord og bestilt sin flaske, før gutten kom og satte seg ved siden av ham.

Faren følte seg brydd og ville jage ham, men før han rakk så langt, kom kelneren og spurte hva gutten skulle ha. «Jeg tar det samme som far», svarte han.

Det ble bare en flaske brus den kvelden, også på far. Det ble ikke noe annet siden heller. «Jeg tar det samme som far» vekket han.

De takket -- ved å ofre en gang til.

Noen av de ivrigste lege arbeidere på Misjonsselskapets felt i Sør-Afrika er de såkalte «bønnekvinner». De ber for hverandre og for hele menighetens arbeid, de går på besøk til syke og gamle, til sløve kristne og til hedninger, og vitner om den Frelser de tror på. De holder sine egne møter, og de har sitt store stevne. Under stevnet ofrer de og det er ikke små offer de gir. En av misjonærene forteller om en slik offerdag: Jeg må ikke glemme å fortelle om møtets store offerdag. Lederne fra foreningene i alle distrikter brakte gaver som de hadde samlet inn i årets løp, ialt omkring kr. 3.300.00. Det var gripende å se at de hadde samlet så mye. Etter at alle gavene var lagt på bordet, ba de tilsynsmann Føllesøe om å takke Gud for gaven og ba om Guds velsignelse over den. Etter bønnen stemte de i en lovsang — og mens lovsangen ble sunget, gikk den store flokken rundt alteret og ofret igjen. De takket med å gi mer! Bønnekvinnene hadde tidligere samlet inn kr. 10.000.00. Nå skulle de bestemme hvordan disse penger skulle brukes. Flere forslag ble framsatt, men tilslutt ble det enstemmig vedtatt at alt skulle gå direkte til kirkens felleskasse.

Ta imot — og del ut.

En av Misjonsselskapets misjonærer i Sør-Afrika forteller at under et større møte, der deltagerne hadde fått mye godt i samvær og taler, sa presten Madela på avslutningsmøtet: Jeg vet om en gjetergutt som hadde oppdagat et sted,

GODT UTVALG av
SØLVVARER
til
BARNEDÅP
BRYLLUP
KONFIRMASJON
JOHN RØHME
GULLSMED - ORKANGER.

KRISTELIG LITTERATUR
Fotorammer - Innramming
Orkdal Bokhandel
Edel Ask Eikli
FANNREM

der det var mye vill honning. Det var smått stell med maten hjemme, men nå gikk gutten til sitt honninglager og spiste seg mett hver dag. Ofte følte han at han burde ta noe honning med hjem til sine fattige, sultne foreldre. Men det ble ikke noe av det. Han beholdt alt selv. Foreldrene døde tilslutt av sult. Da var det ennå mye honning igjen der ute hvor gutten gikk og gjette kuene. «Nå må ikke dere gjøre som denne gutten», sa Madela. «Dere har fått mye godt her disse dagene. Ta det med hjem. Og del det ut til alle der hjemme, som ikke kunne bli med og få noe her».

Gaver til bladet
og
Fra Kirkeboken.
Ovennevnte notiser vil komme i neste nummer.

Den som vet at han er dum er ikke så dum allikevel.

Det er bedre å tro at et menneske har gode egenskaper enn å påstå at det ikke har det.